меншою, а з рецидивом хвороби на 25,0 % більшою. Одній (12,5 %) тварині, що повторно захворіла, провели гістерооваріоектомію, а інша (12,5 %) – загинула. Проте, використання медикаментозного лікування дозволило отримати у чотирьох (50,0 %) сук приплід.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Пиометра у собак. Причины и лечение. *Ветеринарный центр «Раденис». Лучшему другу – лучшее!:* веб-сайт. URL: https://vetradenis.ru/poleznoe/501-piometra-u-sobak-prichiny-i-lechenie (дата обращения 02.11.2020).

2. ПИОМЕТРА. *«AMI'S»:* ВЕБ-САЙТ. URL: HTTPS://AMIS.LV/RU/ENCIKLOPEDIJA/PIOMETRA/ (ДАТА ОБРАЩЕНИЯ 02.11.2020).

3. Опыт использования аглепристона и клопростенола при пиометре у суки. *Электронный научный журнал «Современные проблемы науки и образования»:* веб-сайт. URL: https://www.science-education.ru/ru/article/view?id=18795 (дата обращения 02.11.2020).

УДК: 619:616.08:618.1:636.2

ДЕМЧЕНКО В. С., магістрант
Науковий керівник – **БАБАНЬ О.А.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
vladdemchenko541@gmail.com

ГІНЕКОЛОГІЧНА ДИСПАНСЕРИЗАЦІЯ МОЛОЧНОГО СТАДА

Проведення гінекологічної диспансеризації молочного стада дозволило встановити, що рівень його відтворення незадовільний через критично низьку заплідненість (47,2%), високий індекс осіменіння та високу ембріональну смертність (9%). Також наявність у структурі стада за фізіологічним станом лише 44,8% тільних корів та 40,0% неплідних є недопустимо великою, яка у майбутньому році критично знизить кількість отриманих телят, продуктивність стада та зумовить значні проблеми з ремонтом стада.

Встановлено, що основними причинами порушення їх фертильності були гіпофункція яєчників, персистентнція жовтого тіла, хронічний ендометрит та атонія матки.

Ключові слова: корови, гінекологічна диспансеризація, неплідність, репрлуктивні показники.

У сучасних умовах перед спеціалістами тваринництва стоїть надзвичайно складна проблема: одночасно з підвищенням молочної продуктивності, забезпечити високу здатність до відтворення, продовжити термін інтенсивного використання корів.

Про зниження рівня відтворення молочного стада свідчать численні літературні джерела [1–5]. Основною причиною цього автори зазначають гінекологічну патологію, яка, як правило, своїми патогенетичними механізмами є продовженням акушерських хвороб [1, 6–8]. А сприяючими факторами вважають технологічні порушення утримання, неповноцінну годівлю, хронічний стрес, зниження імунної реактивності, пролактинеїмія, поліморбідна патологія, ортопедичні хвороби [9–13]. Тоиу питання інтенсивного рівня відтворення корів тісно пов'язане зі станом їх здоров'я та відповідності технологічних умов фізіологічним потребам на різних етапах репродуктивного циклу.

Серед заходів, спрямованих на своєчасне виявлення і усунення причин неплідності та лікування хворих тварин найефективнішими вважаються акушерська і гінекологічна диспансеризація [1, 14–16]. Гінекологічна диспансеризація корів, як один з основних методів профілактики неплідності, набула поширення в господарствах усіх форм власності, які займаються виробництвом молока [16, 17]. Найпоширенішими формами неплідності корів у господарствах є аліментарна (в окремі роки до 70%) та симптоматична (до 63%), що виникають при неповноцінній і незбалансованій годівлі та функціональних і запальних процесах у внутрішніх статевих органах. Розробка і обгрунтування необхідності проведення гінекологічної диспансеризації та впровадження її в заходи з профілактики неплідності корів відображені в багатьох наукових працях [18].

В зв'язку із цим, ***метою нашої роботи*** було провести гінекологічну диспансеризацію корів у дослідному господарстві, впровадити ультразвукову діагностику гінекологічних

хвороб, визначити поширеність і причини неплідності корів та розробити ефективні методи лікування.

Матеріалом дослідження слугували 68 неплідних корів голштинської та української молочної червоно-рябої порід. Середня продуктивність складала 7600 кг.

У своїй роботі використовували клінічні, ультразвуковий, статистичний методи дослідження. Діагностику гінекологічних хвороб виконували транс ректальною пальпацією та ультразвуковим скануванням внутрішніх статевих органів з урахуванням результатів загального клінічного дослідження, характеру статевої циклічності та, за потреби, вагінального дослідження.

На першому етапі вивчили основні репродуктивні показники молочного стада. Встановлено, що вихід телят за 2019 рік склав 65 гол. на 100 корів. Заплідненість не перевищувала 47,2 %, індекс осіменіння дорівнював 2,0, а середній термін відновлення статевої циклічності досягав 103,6±17,2 доби. При цьому до репродуктивних втрат додалася значна величина ембріональної смертності (9%) та мертвонародженості (5,2%). Щодо аналізу рівня відтворення корів залежно від породи, то нами встановлено, що самки української молочної червоно-рябої породи мали більші репродуктивні показники, аніж корови голштинської породи. Так, їх заплідненість була більшою на 16,4%, вихід телят – на 13 гол. (на 100 корів), а індекс осіменіння − меншим на 0,6, термін відновлення статевої циклічності після родів – на 16,9 доби, ембріональна смертність – на 6%, частота аборту – на 5% та мертвонародженість – на 1,1%.

У подальшому, визначили структуру стада за репродуктивним статусом корів. Із 205-ти самок тільними були 92 гол., що складає 44,8%, при цьому більшість (54,3%) у сухостійному періоді; після родів – 14 гол. або 6,8%; після осіменіння – 17 гол. або 8,3%; кількість неплідних корів досягала 82 гол., що відповідає 40,0%. Отримані дані свідчать, що кількість тільних корів менша за нормативні на 10−15%, після родів – на 1,5−2,5%. Це в найближчому майбутньому зумовить період малої кількості розмелів та зниження кількості валового молока. Водночас, наявність 40,0% неплідних є недопустимо великою, яка у майбутньому році критично знизить кількість отриманих телят, продуктивність стада та зумовить значні проблеми з ремонтом стада.

Наступним етапом досліджень було визначити причини неплідності корів. З цією метою провели гінекологічне дослідження 82 корів з порушеною фертильністю. Встановили, що у 57-и корів, що відповідає 69,5% від кількості неплідних, відмічалася анафродизія. Гіпофункцію яєчників діагностували у 16 самок (19,5%), персистентне жовте тіло – у 10 (12,2%), гіпотрофію яєчників – у 5 (6,1%), лютеїнові кісту також у 5 (6,1%). Фолікулярну кісту визначили у 2-ох корів, а запалення яєчників – в однієї, що відповідає 2,5% та 1,2%, відповідно.

Серед патологій матки, найбільш поширеним був хронічний ендометрит, який діагностували у 19-ти корів або 23,2%. Також часто виникала атонія матки – 16 випадків, тобто 19,5%. В однієї корови (1,2%) визначили індурацію матки, що стало підгрунтям для її подальшої вибраковки з основного стада. Слід також зазначити, що у семи самок, або 8,5% гінекологічної патології не виявили.

Висновки. Відтворення поголів'я корів української молочної червоно-рябої породи порівняно з голштинами в умовах одного господарства має вищий рівень. Поширеність неплідності корів складала 40%. Основними причинами порушення їх фертильності були гіпофункція яєчників, персистентнція жовтого тіла, хронічний ендометрит та атонія матки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Стефаник В.Ю. Обґрунтування етіології, патогенезу акушерської патології та патогенетичної терапії у системі профілактики неплідності худоби в окремих геохімічних зонах західного регіону України: дис. … доктора вет. наук: 16.00.07. Львів, 2010. 271 с.

2. Маслак О., Хворост Т. Світові тенденції молочного ринку. Пропозиція. 2010. № 2. С. 44−46.

3. Нежданов А.Г., Смирнова Е.В. Этологическая активность молочных коров как индикатор их репродуктивного здоровья. Наук. вісник вет. медицини: зб. наук. праць. Біла Церква. 2014. Вип. 13. С. 163−166.

4. Концепція розвитку біотехнології відтворення тварин на 2014−2020 роки / В.А. Яблонський та ін. Вет. медицина України. 2014. № 6. С. 5−6.
5. Пути интенсификации воспроизводства стада в скотоводстве: рекомендации // А.В. Глаз и др. Гродно: ГГАУ, 2011. 80 с.
6. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології / В.А. Яблонський та ін. Вінниця: Нова Книга, 2011.608 с.
7. Мороз І.Г., Нарожний П.А.Досвід лікування та профілактики гінекологічних захворювань корів. Луганськ: Східноукр. держ. ун-т, 1998. 43 с.
8. Кузьмич Р.Г. Клиническое акушерство и гинекология животных. Витебск, 2002. 313 с.
9. Пути интенсификации воспроизводства стада в скотоводстве: рекомендации /А.В. Глаз и др. Гродно: ГГАУ, 2011. 80 с.
10. Желавський М.М. Мастит корів, особливості імунного статусу та його корекція: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра вет. наук: спец. 16.00.07 "Ветеринарне акушерство". Львів, 2013 46 с.
11. Disease risk assessment by clinical immunology analyses in periparturient dairy cows / M. Amadori et al. Research in Veterinary Science. 2015. № 102. P. 25−26.
12. Власенко С.А. Висока продуктивність корів як сприяючий фактор для зниження відтворної здатності та розвитку післяродових акушерських хвороб і гнійно-некротичних уражень в ділянці пальців. Наук. вісник вет. медицини: зб. наук. праць. Біла Церква, 2013. Вип. 11 (101). С. 37−43.
13. Власенко С.А. Динаміка концентрації пролактину в крові корів після родів за різної продуктивності. Вет. медицина: міжвід. темат. наук. зб. ННЦ "Ін-т експериментальної і клінічної вет. медицини". Х., 2013. № 97. С. 313–314.
14. Калиновський Г. М., Заремблюк С. В. Диспансеризація - основний метод профілактики акушерсько-гінекологічних захворювань маточного поголів'я корів. Вісник ЖНАЕУ. 2014. № 2 (46), т. 5. С. 26–32.
15. Застосування акушерської і гінекологічної диспансеризації для профілактики неплідності корів / С. П. Хомин та ін. Наук. вісник держ. акад. вет. мед. ім. С.З. Гжицького. 2005. Вип. 7, №3. С. 127–133.

УДК 636.09:616.351

КОТ М.С., магістр
Науковий керівник – **РУБЛЕНКО І.О.**, д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
nikolaskot@ukr.net

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СТУПЕНЮ ЧУТЛИВОСТІ ЗБУДНИКІВ МАСТИТІВ ДО АНТИБІОТИКІВ

У даній роботі висвітлюється проблема глобального та бездумного використання антибіотиків у світі. А також результати боротьби з антибіотикорезистентністю.

Ключові слова. Антибіотикорезистентність, антибіотики, чутливість, метицилінорезистентність, *Str. uberis*, ферми Німечинни.

Антибіотикорезистентність проблема яка дуже інтенсивно прогресує у тваринництві, адже у ньому використовується аж 80 % від усіх антибіотиків.

Відкриття антибіотиків більше 70 років тому започаткувало період інновацій та впровадження ліків у галузі охорони здоров'я людей, тварин та сільського господарства [1,2]. Стійкість антибіотиків до патогенних бактерій є сучасним явищем; цей погляд підкріплюється тим фактом, що колекції мікробів, що передували епосі антибіотиків, дуже сприйнятливі до антибіотиків [3].

Ще в 2003 році були проведені дослідження метою яких було показати стійкість метицилінорезистентного золотистого стафілокока до антибіотиків. Структури стійкості до антибіотиків були визначені для 106 штамів метицилінорезистентного золотистого стафілокока (MRSA) з 21 країни. Стійкість до гентаміцину, тобраміцину, нетилміцину, амікацину, стрептоміцину або ертроміцину реєстрували більш ніж у 90 % штамів. Стійкість до інших досліджуваних сполук була такою: тетрацикліну – 86 %, міноцикліну – 76 %, триметоприму – 69 %, кліндаміцину – 66 %, неоміцину – 59 %, хлорамфеніколу – 39 %, рифампіцину – 26 %, фосфоміцину – 22 %, ципрофлоксацину – 17 %, фузидової кислоти – 12